

Tantsuklubist rahvusvaheliseks suurorganisatsiooniks ehk tegevuste jätk aastatel 1915 - 1944

Autor: Viljam Viljasoo, 08.10.2017

Ikka on teada rahvatarkus, et heal lapsel on alati mitu nime. Ka tänapäevalikus vormis ja sõnas JCI ehk Junior Chamber International on oma nime loomisel läbinud kohalike meeste tantsuklubist rahvusvaheliseks suurorganisatsiooniks saades pika ja huvitava teekonna.

Herculaneum'i tantsuklubist välja arenenud ja 1915.a. asutatud Progressiivsete Noorte Meeste kodanikuühingu (YMPCA) liikmed olid tollal peamiselt noored, väheste kogemustega ja alles rahalist ning sotsiaalset edukust jahtivad mehed. Samas neid kõiki liitis noorusele kohane entusiasm, sinisilmsus ja visioonikus olla ühiskonnas edukad, tunnustatud ja lugupeetud kodanikud. Selle kõigeni pidigi loodud organisatsiooni tegevus noori mehi kiiremini ja paremini viima. Algselt sai aga loomulikult põhiprobleemiks see, et kuidas leida organisatsiooni nähtavuse parendamiseks, arengu loomiseks ja tõsiseltvõetavuse suurendamiseks vajalikke rahalisi vahendeid, sest kõik teadsid, et "tasuta lõunaid ei ole olemas".

YMPCA liikumise edukuse taga oli tollal suuresti Commonwealth Steel tööstusettevõtte juht Clarence H. Howard, kes nägi noorte meeste tegevuses suurt potentsiaali ja soovis seega nende tegevust igatpidi (peamiselt rahaliselt) toetada. Teda kutsuti seepeale isegi YMPCA organisatsiooni „finantsiliseks inglisk“. Kuigi kuuldused loodud organisatsioonist ja selle tegevustest olid jõudnud juba St. Louisi linna erinevatesse ringkondadesse, siis organisatsiooni nähtavuse ja tõsiseltvõetavuse jaoks oli sellest vähe (internetipõhise visuaalse identiteedi loomine oli loomulikult veel võimatu). Noore organisatsiooni edukusele andis märgatava tõuke aga C. Howard'i esimene panus, kes oli saanud nõusse tollase Washingtoni ülikooli presidendi Robert S. Brookings'i andma YMPCA organisatsioonile kasutada kunstimuseumi ruume (ingl. k. *Louis Memorial Arts Museum*), kuhu seepeale loodigi organisatsiooni peakorter. Umbes 100-liikmeline organisatsioon korrastas hoone ümbruse ja selle ruumid ning üheselt sellega oli loodud soodne pinnas organisatsiooni kiiremaks arenguks ja kasvuks.

Kahekümnenda sajandi alguses paiknes St. Louise linnas juba mitmeid suuremaid majandusklubisid ja poliitilisi ühinguid. Ka noored YMPCA'i liikmed soovisid oma tegevuste kaudu ennast rohkem määratlema hakata majanduslikult eduka ja sotsiaalset mõjujõudu omava organisatsioonina. Selleks soovitigi 1916.a. kevadel liituda kohalike ärimeeste liigaga, kes esindasid ennast põhiliselt Kommertskoja (ingl. k. *Chamber of Commerce*) nime all. Ennem liitumissetpaneku tegemist arvati, et organisatsioonil tuleks siiski YMPCA nime muuta lühemaks ja selgemini teistest eristavamaks.

Foto: St. Louis Kunstimuseum (Pinterest)

Howard'i ja Giessenbier'i eestvedamisel jõutigi järeldusele, et organisatsiooni arengut võib takistama hakata praegune nimi, mis sarnaneb väga ühe teise suure organisatsiooniga, *Young Men's Christian Association* (YMCA) ja seetõttu võib teisi eksitada ega anna organisatsiooni sisu selgelt edasi. Kommertskojaga läbirääkimiste laua taha mindigi juba 1916.a. suvel uue, Noored Kodanikud (ingl. k. *Junior Citizens* ehk *JC*) nimega, ent nime

Organisatsioonikultuur – artikkel nr. 2

vahetus ei tulnud siiski kasuks ja kuigi Kommertskojale meeldis väga noorte meeste initsiatiiv ning tegevused, siis otsustati veel mitte liitumissetpanekut vastu võtta. Sellega ei olnud aga liitumissoov veel maha maetud, vaid tulevikku edasi lükatud.

Aeg läks edasi ja vahepeal jõudis ka Ameerika pinnale Esimese Maailmasõja mõju, mistõttu kuulutas 1917.a. aprillis USA Saksamaale sõja, pöörates igapäeva elu ka JC organisatsioonis peapeale. Meestel tuli hakata rohkem osalema sõjalistel õppustel ja organisatsiooni tegevustega ei jõutud enam nii palju tegeleda. Olukord päädis sellega, et nii mitmedki JC liikmed saadeti Prantsusmaale verisele sõjarindele, kus viibis teiste seas ka kaks aastat H. Giessenbier.

Kui sõjategevus laabus ja kodumaale jäänud või tagasi jõudnud mehed leidsid jälle rohkem võimalusi ja aega organisatsioonile pühendada, siis võetigi 1918.a. aprillis jälle eesmärgiks Kommertskojaga ühinemise osas läbirääkimistele asuda. Kuigi osad põhimehed (k.a. H. Giessenbier) ei olnud veel Prantsusmaalt tagasi jõudnud, saavutati siiski Kommertskojaga läbirääkimistel läbimurre ja kaks organisatsiooni otsustasidki ühineda. Viimaseks ülesandeks oli jäänud veel uuele organisatsioonile sobiv nimi valida. Kommertskoda pakkus selleks inglise keeles *Junior Division of the Chamber of Commerce* ja JC pakkus nimeks inglise keeles lihtsamalt *Junior Chamber of Commerce*. Viimane leidis paremat toetust ja ühtlasi sellega astuti taas organisatsiooni arengus oluline samm edasi. Nime olulisemaiks osaks oli loomulikult sõna “Junior”, mille eest alati tulihingeliselt seisti.

Aastaks 1920 oli eestikeelne Noorte Kommertskoda USA-s esindatud juba 12-nes linnas ja esimesel suuremal üldkogul lausus organisatsiooni looja ja algusaastate president H. Giessenbier kõigile oma kõnes mõjuvad sõnad, mis on siin artiklis esitatud ka originaalsõnastuses.

“I believe the great task that is assigned to us is to put into execution those purposes, and my fellow delegates, may I say that in your hands lies the destiny of a great organization. Let us build it to national recognition. Let us organize in it the interest of young men for a greater America. Let us not fail in this task.”

Organisatsiooni eesmärgid

- to increase and promote cooperation among young men’s business and civic organizations of the country;
- to increase their efficiency and to create and foster the growth of such organizations;
- to provide avenues of intelligent participation of young men in the study of city, state and national problems;
- to advance their character and business efficiency of its members along clearly defined constructive channels;
- it shall further propose to secure cooperative action in advancing the common purposes of its members;
- to secure uniformity of opinion and concentration of action upon questions affecting the civic and commercial interest of the country;
- this proposed organization shall at all times be non-religious and non-political;
- it shall be an organization to render service

JCI organisatsiooni tekkelugu on väga sisukas ja põnev, kui sellesse ainult hingega süüvida. Ümberjutustamiseks jätkub veel detaile ja lugusid palju, ent ehk neist põhjalikumalt edaspidistes loometekstides. Viimaks tuleb selle artikli lõppu veel tõdeda seda, et kuigi Noorte Kommertskoja kasv oli organisatsiooni esimestel aastakümnetel USA-s väga intensiivne, siis rahvusvahelise mõõtme võttis organisatsioon alles 1944.a. Mehhikos, kus toimus esimene organisatsiooni rahvusvaheline kongress, misjärel riigipiire ületades sai organisatsiooni nimi endale täiendust sõnaga “International” ehk tänapäevani jäänud ja sõna “kommerts” minetanud Junior Chamber International.

Allikad:

1. The US Jaycees Foundation kodulehekül, <http://www.usjayceefoundation.org/>
2. Pinterest kodulehekül, <https://www.pinterest.com/alicekastens/st-louis/>